

слід приходити до розуміння того що фактично безвідсоткове кредитування в Україні здійснюється лише на основі пільг, як похідних від факту перебування особи на військовій службі, батькам однієї та більше дітей (як допомога молодим сім'ям) та банками на основі відтермінування початку дій кредитних відсотків. А всі інші тіньові кредитні видатки, що здійснюються, особливо в сфері інтернет-банкінгу на неперевіраних сайтах, являють собою прикриті позики, про що в свою чергу не здогадується позичальник.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
2. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20.12.1991 р. № 2011-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992 – № 15. – Ст.190.
3. Про споживче кредитування: Закон України від 15.11.2016 р. № 1734-VIII // Відомості Верховної Ради України 2017. – № 1. – Ст. 2.
4. Про порядок надання пільгових довготермінових кредитів молодим сім'ям та самотнім молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) і придбання житла: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.05.2001 р. № 584 // Офіційний вісник України. – 2001. – С. 57. – Ст. 996.

Рябов Максим Вікторович,

студент 1-го курсу магістратури судово-адміністративного факультету

Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Фасій Б.В.

ІНСТИТУТ СПАДКУВАННЯ В СТАРОДАВНЬОМУ РИМІ ТА УКРАЇНІ: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Важко переоцінити вплив римського приватного права на правові системи сучасності. Його рецепція неодноразово відбувалася впродовж століть у явній та латентній формах більшістю країн Європи, в тому числі і Україною. Значення римського приватного права пояснюється тим, що саме у Римській античній цивілізації право набуло характеру відносно самостійного феномену [2, с. 55]. Інститут спадкування в системі права України також тим чи іншим чином зазнали впливу аналогічних інститутів римського права.

Як в українському спадковому праві, так і в римському спадкуванні здійснювалося за заповітом або за законом.

Сутність поняття «заповіт» практично не змінилося і в обох випадках воно позначає особисте розпорядження власника на випадок своєї смерті. Проте, в силу історичних умов, головне місце в римській сім'ї займав *pater familias* і лише він мав право розпоряджатися майном, єдиним і повновладним власником якого він був [2, с. 436]. «Право Юстиніана» обмежувало ряд категорій осіб у праві заповідати. До таких осіб відносилися раби, віровідступники, єретики та глухонімі. Впродовж значного періоду часу до цих осіб відносилися і жінки. Тоді як у спадковому праві України спадкодавцем за заповітом може бути будь-яка фізична особа з повною цивільною дієздатністю.

За «правом Юстиніана» передбачалося складання заповіту у двох формах: приватній і публічній. Публічний заповіт відрізнявся від приватного участю органів державної влади, більше того, складання приватного заповіту могло здійснюватися як письмово, так і усно та вимагало присутності семи свідків. Стаття 1247 ЦК України виключає можливість усного складання заповіту та закріплює необхідність посвідчення його лише нотаріусом.

Цивільний кодекс фактично не обмежує коло спадкоємців, зокрема, у ч. 1 ст. 1235 зазначається, що заповідач може призначити своїми спадкоємцями одну або кілька фізичних осіб, незалежно від наявності у нього з цими особами сімейних, родинних відносин, а також інших учасників цивільних відносин. Римське спадковеправо передбачало ряд обмежень. Так, до кодифікацій Юстиніана спадкоємцем за заповітом могла бути лише конкретна особа – *persona certa* [1, с. 438], тобто виключалась можливість спадкування юридичними особами.

Спільною рисою римського і українського спадкового права була можливість складання заповіту з умовою.

Підстави спадкування за законом в обох випадках майже не відрізнялись і включали відсутність заповіту, його недійсність та відмови спадкоємців від спадщини. За «правом Юстиніана» до першої черги (у римському праві – класи) спадкоємців відносилися лише низхідні родичі спадкодавця: діти незалежно від статі та віку та онуки, хоча останні до спадкування, як правило не закликалися [1, с. 442]. В українському спадковому праві це коло дещо розширено, до першої черги також відносяться батьки та той з подружжя, що пережив спадкодавця (тоді як у римському праві він відносився до V класу). До другого класу відносилися висхідні родичі спадкодавця, а також повно рідні брати і сестри, що майже повністю відповідає другій черзі спадкоємців за Цивільним кодексом України. В окремий III клас відносилися неповно рідні брати і сестри. До IV класу відносилися решта бокових родичів, включаючи дядьків та тіток спадкодавця.

Підсумовуючи, варто зауважити, що значна частина інститутів спадкового права України увібрала в себе окремі риси відповідних інститутів римського приватного права, що пояснюється рецепцією римського права, що безумовно можна охарактеризувати як позитивне явище, що сприяє реалізації інтеграційних процесів в Україні.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Підопригора, О.А., Харитонов, Є.О. Римське право : підруч. / О.А.Підопригора, Є.О.Харитонов. – 2-ге вид. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 528 с.
2. Харитонов Є.О. Концепт приватного права в умовах інтеграції: навч. посіб. / Є.О. Харитонов. – Одеса: Фенікс, 2017 – 260 с.

Синіговець Аліна Володимирівна,

студентка 5-го курсу факультету адвокатури

Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Некіт К.Г.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ЛЮДИНА: ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ

Щоб розглянути питання про взаємодію штучного інтелекту та людини треба розглянути визначення штучного інтелекту адже єдиного підходу до розуміння немає. Штучний інтелект часто пропонують як модель чи систему, що визначаються параметрами інтелекту людини. Але інтелект людини - це один із проявів інтелектуальної системи в природі. У філософії не вирішено питання про навколишнє середовище і статус людського інтелекту. Також можна казати про відсутність точного критерію досягнення комп'ютером «розумності», хоча перед штучним інтелектом було звведено низку гіпотез, наприклад, тест Тюринга або гіпотеза Ньюела-Саймона. Нині існує багато наукових підходів як до розуміння задач штучного інтелекту, так і до створення інтелектуальних систем. Штучний інтелект – дуже молода галузь досліджень, започаткована 1956 року. історичний шлях штучного інтелекту нагадує синусоїду, кожен «зліт» якої ініціювався деякою новою ідеєю. На сьогодні її еволюція перебуває у так званому «спаді» і поступається застосуванню вже досягнутих результатів в інших областях науки, промисловості, бізнесі та навіть у повсякденному житті [4, с. 58].

Штучний інтелект – це система, яка відтворює рішення людиною складних завдань в процесі його життєдіяльності (лат. *intelectus* – розум; розумові здібності людини). Людина у своєму житті використовує різноманітні